Fra: Ronny Brunvoll <ronny@visitsvalbard.com>
Sendt: fredag 5. juni 2026 14:41
Til: Longyearbyen lokalstyre <post@lokalstyre.no>
Emne: Spørsmål til neste lokalstyremøte

Hei!

Jeg har et spørsmål som jeg håper kan stilles til lokalpolitikerne på neste lokalstyremøte. Setter pris på en tilbakemelding på om det lar seg gjøre.

Bakgrunn:
Besøksbidraget for Longyearbyen innføres fra 2027, tentativt fra 1. januar. Midlene skal, om forskriften vedtas som den foreligger, finansiere *«offentlig infrastruktur og offentlige tjenester som er en forutsetning for reiselivsaktivitet i Longyearbyen, og andre tjenester for reiselivet».*» Innenfor disse rammene er det Longyearbyen lokalstyre (LL) som blir betrodd forvaltningen av midlene. Likevel er det etter Visit Svalbard sitt syn ikke slik at LL alene bør stå for forvaltningen, selv om de sitter med siste ord og har beslutningsmyndighet. Vi mener det organiserte reiselivet, som bidrar til at midlene kommer inn, også får en viss innflytelse på prinsippene for hvordan midlene skal disponeres. Dette bør typisk skje gjennom den såkalte «reisemålsledelsen», hvor for så vidt også andre parter enn reiselivet kan/bør inviteres inn. Vi begrunner dette med følgende:

I Reisemålutvalget (NOU 2023:10 Leve og oppleve. Reisemål for en bærekraftig fremtid.) beskrives forholdet mellom reisemålsledelse og besøksbidrag slik:

Fra avsnitt 1.3.:
Et reisemål er et geografisk sted som besøkes fordi stedet har noen kvaliteter, og stedet gir den besøkende noen opplevelser som gjør det verdt å besøke. Det er ingen som alene kontrollerer et reisemål som helhet, men mange har innflytelse på utviklingen. Utvalget mener at reisemålsutvikling og samfunnsutvikling må sees i sammenheng. Vi lykkes med en helhetlig utvikling når verdiskaping, ringvirkninger og gjestetilfredshet øker samtidig som lokalsamfunnene blir mer attraktive, innbyggerne mer fornøyde og klimaavtrykket, miljøbelastningen og slitasjen reduseres. Utvalget understreker at det er et behov for en reisemålsledelse som avveier samfunnsmessige hensyn. Derfor må strategier og prioriteringer for en bærekraftig reisemålsutvikling forankres i kommunenes planverk, gjennom god medvirkning fra alle interessenter og aktører. Utvalget har valgt å definere reisemålsledelse på følgende måte:

Reisemålsledelse handler om å definere og koordinere utviklingen av et mer bærekraftig reiseliv på reisemålet. Reisemålsledelsen er en bredt sammensatt gruppe med deltagere fra privat, offentlig og frivillig sektor og eventuelt andre aktører i lokalsamfunnet, som samarbeider for å oppnå visjonen og målene for reisemålet. I dag er det få norske reisemål som har etablert en helhetlig reisemålsledelse i denne betydningen.

Videre slås det i samme kapittel fast følgende om besøksbidrag:
«Ved innføring av en ordning med besøksbidrag må reisemålsledelsen bli enig om hvilke tiltak som skal gjennomføres.»

Under punkt 1.5.2 (En ny nasjonal ordning for besøksbidrag) presiseres det som vilkår for å kunne innføre besøksbidrag:
«Utvalget mener at ordningen bør innrettes slik at den gir insentiver til å utvikle en velfungerende reisemålsledelse på norske reisemål. Dette kan oppnås ved at det, som en betingelse for å kunne få tildelt midler over ordningen, skal være etablert en reisemålsledelse på reisemålet, og at det skal foreligge en bredt forankret besøksstrategi som er vedtatt i kommunestyret som en del av kommunen(e)s planverk. Utvalget legger

vekt på at selve bruken av midlene bør styres av den lokale reisemålsledelsen. Søknader om midler fra fondet må være i tråd med planer og strategier vedtatt av kommunen. Besøksstrategien skal vise ønsket utvikling for det lokale reisemålet og beskrive hvordan reiselivet skal være en del av den ønskede samfunnsutviklingen.»

Spørsmål:
Selv om Reisemålsutvalget ikke er førende eller bestemmende for besøksbidrag verken i Longyearbyen eller nasjonalt, så mener vi det er fornuftig å skjele til utvalgets forslag. Vi ønsker derfor å spørre lokalstyret om **1)** det vil bli opprettet en reisemålsledelse, ref. intensjonsavtalen av 2025, og **2)** vil denne være et rådgivende/innstillende organ i forvaltningen av besøksbidraget?

2027 er rett rundt hjørnet, så vi mener disse spørsmålene haster det å få besvart. Og ellers ser vi fram til god samhandling runde reisemålsledelse, besøksforvaltning og besøksbidrag!

God sommer!

Med vennlig hilsen / Best regards

Visit Svalbard

Ronny Brunvoll
Daglig leder / CEO

Visit Svalbard AS
Vei 221.1 / Boks 323
N-9171 LONGYEARBYEN
Tel. +47 79 02 55 50
Mobil + 47 951 16 165
www.visitsvalbard.com

Behandling i Lokalstyret - 10.06.2026

Lokalstyreleder Terje Aunevik svarte muntlig ut spørsmålet i møtet.

Vedtak i Lokalstyret - 10.06.2026

Takk for spørsmålet. Dette er en sak vi gleder oss til fortsettelsen på, og som vi er trygg på kommer til bli et gode for lokalsamfunnet.

Først vil jeg si at Lokalstyret deler det grunnleggende utgangspunktet i spørsmålet:

Reiselivet er en helt sentral del av Longyearbyen-samfunnet, og like viktig som at det organiserte reiselivet må involveres i lokalpolitikken på en god og reell måte, er det at lokalpolitikken involveres og utfordres av reiselivet

Samtidig er det viktig å skille mellom medvirkning, faglige råd og demokratisk beslutningsmyndighet.

Dersom forskriften om besøksbidrag blir vedtatt slik den nå foreligger, er det Longyearbyen lokalstyre som får ansvaret for forvaltningen av midlene. Det ansvaret kan vi ikke delegere bort.

Midlene skal brukes innenfor de rammene forskriften setter, og det er Lokalstyret som må stå ansvarlig for prioriteringene overfor innbyggerne, næringslivet og staten.

Når det er sagt: Det betyr ikke at Lokalstyret skal sitte alene og definere behovene. Tvert imot. En god forvaltning av besøksbidraget forutsetter at vi har god kunnskap om hvor trykket oppstår, hvilke behov reiselivet ser, og hvilke tiltak som faktisk vil bidra til et mer bærekraftig reisemål.

Derfor er det naturlig å se arbeidet med besøksbidraget i sammenheng med etableringen av en reisemålsledelse, slik det også er omtalt i intensjonsavtalen. Reisemålsledelsen kan bli en viktig arena for å samle Lokalstyret, Visit Svalbard, reiselivsnæringen og andre relevante aktører om felles mål, besøksstrategi og prioriteringer.

På det første spørsmålet er derfor svaret: Ja, Lokalstyret ønsker å følge opp arbeidet med reisemålsledelse. Det arbeidet er vi allerede i gang med gjennom arbeidet med et Samarbeidsforum hvor selve destinasjosledelseselementet er tenkt håndtert i et utvalg knyttet til dette forumet

På det andre spørsmålet vil jeg svare slik: Ja, det er naturlig at en reisemålsledelse får en rådgivende rolle i arbeidet med prioritering av tiltak som kan finansieres av besøksbidraget. Det kan også være aktuelt at reisemålsledelsen gir innspill eller anbefalinger til prioriteringer, innenfor rammene av vedtatte planer, strategier og forskrift.

Men den formelle beslutningen må ligge hos Lokalstyret. Det handler ikke om å holde reiselivet på avstand, men om å sikre åpenhet, habilitet, helhetlige samfunnshensyn og demokratisk ansvarlighet.

For oss er det viktig at besøksbidraget ikke blir et stridstema mellom lokalsamfunnet og reiselivet. Det må bli et verktøy for å håndtere noe vi alle ser: at Longyearbyen både er et

lokalsamfunn og et reisemål, og at belastningen fra besøk må møtes med gode fellesløsninger.

Eller – det som kanskje bør være et nøkkelord i det vi skal gjøre fremover : Fellesgodeløsninger

Målet må være at midlene brukes på tiltak som både styrker reisemålet og gjør Longyearbyen bedre rustet som samfunn.